

УДК: 633.17(477/7)

**ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НАСІННЯ НА ТРИВАЛІСТЬ ФАЗ
РОЗВИТКУ РОСЛИН СОРТІВ СОРГО ЦУКРОВОГО ЗА УМОВ
ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ**

Чернова А. В., асистент
Коваленко О. А., канд. с.-г. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Тривалість періоду «сівба-поява сходів» зумовлюється температурним режимом та кількістю ґрунтової вологи на глибині загортання насіння, і скорочується при більш пізньому строці сівби (III декада травня), глибина ж загортання при цьому істотного впливу на тривалість міжфазних періодів росту та розвитку рослин не здійснює.

Згідно досліджень Соколова С.Л., кліматичні умови мають значний вплив на тривалість вегетаційного періоду рослин культури, зокрема за підвищених температур та пониження відносної вологості повітря всі досліджувані сорти скорочували тривалість усіх міжфазних періодів.

Нами впродовж 2013-2015 рр. були проведені дослідження, щодо впливу норм висіву насіння на показники тривалості вегетаційного періоду культури сорго цукрового за вирощування в умовах дослідного поля ННПЦ Миколаївського національного аграрного університету. Ґрунт господарства представлений чорноземом південним середньосуглинковим на лесі. Попередником сорго в досліді була цибуля ріпчаста.

Досліджувані сорти сорго цукрового Сило 700 Д та Фаворит відносяться до однієї групи стиглості – середньостиглі, їх вегетаційний період в середньому складає 125-130 днів.

Отримані нами дані свідчать про те, що тривалість вегетаційного періоду рослин сорго цукрового на момент збирання культури майже не різнилися за сортами. Так, цей показник у сорту Сило 700 Д (стандарт) в середньому за 2013-2015 роки склав 124 дні, а у сорту Фаворит – 124,5 дні.

Із досліджуваних факторів, норма висіву здійснювала максимальний вплив на зміну тривалості вегетаційного періоду сорго цукрового: при її збільшенні від 70 тис. сх. нас./га до 160 тис. сх. нас./га, кількість днів знижувалась. Наприклад, у сорту Сило 700 Д за норми висіву 70 тис. шт. сх.

нас./га цей показник склав 127 днів, при нормі 100 тис. сх. нас./га – 126 днів, а застосування норм висіву в 130 та 160 тис. сх. нас./га забезпечили даний показник на рівні 123 та 120 днів відповідно. Таким чином, різниця між першим та останнім варіантом норми висіву склала 7 днів. У фазах розвитку сходи – кущення, кущення – трубкування, трубкування – викидання волоті та молочна стиглість зерна – воскова та повна стиглість зерна інтервал у вегетаційному періоді сорго склав між варіантами по нормам висіву насіння один день.

Щодо зміни показників за роками досліджень, то в 2014 році по сорту Фаворит за норми висіву 160 тис. сх. нас./га тривалість вегетаційного періоду була найбільш довгою, та склала 133 дні, а в 2013 році відмічався її найбільш короткий строк в 115 днів. Це пов'язано з більшою кількістю опадів та нижчими температурами в 2014 році.

Отже, в результаті проведених нами досліджень зміни тривалості вегетаційного періоду рослин сортів сорго цукрового під впливом різних норм висіву насіння за умов Південного Степу України максимальний вплив на даний показник мала норма висіву насіння, а сортові особливості зовсім його не спричинювали.